

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn נ"ז of דף נדרים. מסכת נדרים.
Some of the topics we will learn about today include:

חילופין וגידולין

If one makes a נדר using general terms, such as הנודר מן התאנים, forbidding a particular type of fruit, it is only אסור to eat the fruit, but חילופיהן, items exchanged for them, and גידוליהן, their growths are מותר. In certain cases, the growths are אסור as well. Some of the factors used to classify such נדרים include:

1) קונם פירות האלו עלי

If the נדר was made on a specific item, we understand that the נודר wanted to give that object a special status, not just to forbid it. He must therefore treat it like הקדש, and he may not benefit from its growths or exchanges.

2) אין זרעו כלה

If the seeds or roots of the planted item do not decompose before re-growing, such as the bulb of an onion, then the growths, and even the growths of the growths, are אסור, since they are partially comprised of the original איסור.

גידולי היתר מעלין את האיסור

The Gemara questions whether the growths of a דבר אסור that was replanted will nullify the איסור of the original object.

The Ran explains that the Gemara is actually asking about the status of the growths themselves; whether they retain the Halachah of the original איסור, or if they acquire their own, distinct identity and are מותר?

A

חילופין וגידולין

קונם פירות האלו עלי

אין זרעו כלה

גידולי היתר
מעלין את האיסור

2 The Mishnah continues with a similar case:
 האומר לאשתו קונם מעשה ידיך עלי
 קונם הן על פי
 קונם הן לפי
 If someone forbid himself to benefit from his wife's
 handiwork;
 אסור בחילופיהן ובגידוליהן
 Here too, the exchanges and growths are אסור, because the
 נדר was on specific items, namely the work of a particular
 person. However,
 שאני אוכל טועם
 מותר בחילופיהן ובגידוליהן
 Even though the נדר was made on a specific item, the
 exchanges and growths are מותר, since he clearly limited
 the נדר to eating or tasting this fruit.
 And here too, we are only speaking
 בדבר שזרעו כלה
 אבל דבר שאין זרעו כלה אפילו גידולי גידולין אסורין

3 The Mishnah continues,
 שאת עושה איני אוכל עד הפסח
 שאת עושה איני מתכסה עד הפסח
 If a husband made a נדר not to eat or wear until Pesach
 anything his wife produces;
 עשתה לפני הפסח
 מותר לאכול ולהתכסות אחר הפסח
 He may eat and wear these items after Pesach.
 The Ran explains the Mishnah teaches us that the words
 עד הפסח are referring to the words אוכל, as follows:
 שאת עושה
 איני אוכל עד הפסח
 Because the words עד הפסח follow immediately after the
 words איני אוכל, limiting the time period when the איסור
 of the נדר should be in effect;
 And we do NOT interpret the words עד הפסח to be
 referring to the words עושה; as if he would have said
 שאת עושה עד הפסח
 איני אוכל
 Anything you produce until Pesach is לעולם, indefi-
 nitely.

However, where he says;
 שאת עושה עד הפסח
 איני אוכל
 ושאת עושה עד הפסח
 איני מתכסה
 עשתה לפני הפסח
 אסור לאכול ולהתכסות אחר הפסח
 He may not eat or wear after Pesach anything that she
 made before Pesach, because here, the words עד הפסח
 follow immediately after - and therefore unmistakably
 refer to - the words שאת עושה, by which he explicitly stated
 that whatever his wife makes before Pesach, shall become
 אסור indefinitely.

2 *מלך*

האומר לאשתו קונם מעשה ידיך עלי קונם הן על פי קונם הן לפי

אסור בחילופיהן ובגידוליהן

The exchanges and growths are אסור, because the נדר was on specific items, namely the work of a particular person

שאני אוכל שאני טועם

מותר בחילופיהן ובגידוליהן

Since he clearly limited the נדר to eating or tasting this fruit.

בדבר שזרעו כלה **בדבר שאין זרעו כלה**

אפילו גידולי גידולין אסורין

3

<p>שאת עושה עד הפסח איני אוכל ושאת עושה עד הפסח איני מתכסה</p> <p>עשתה לפני הפסח אסור לאכול ולהתכסות אחר הפסח</p> <p><i>The words עד הפסח follow immediately after the words אכל, by which he explicitly stated that whatever his wife makes before Pesach, shall become אסור indefinitely.</i></p>	<p>שאת עושה איני אוכל עד הפסח שאת עושה איני מתכסה עד הפסח</p> <p>עשתה לפני הפסח מותר לאכול ולהתכסות אחר הפסח</p> <p><i>The Ran explains that the words עד הפסח are referring to the words אכל, by which he explicitly stated that whatever his wife makes before Pesach, shall become אסור indefinitely.</i></p>
---	--

4 The Mishnah continues with a similar Halachah:
 שאת נהנית לי עד הפסח
 אם הולכת את לבית אביך עד החג
 If he forbids his wife to benefit from him until Pesach,
 with a תנאי, a condition, if she goes to her father's home
 anytime until Sukkos;
 הלכה לפני הפסח
 אסורה בהנאתו עד הפסח
 If she went some time BEFORE Pesach, the Neder takes
 effect and she is אסור מדאורייתא to benefit from him until
 Pesach.

לאחר הפסח
 בבל יחל

If she went AFTER Pesach, after having benefited from
 him BEFORE Pesach, she is in violation of the לאו,
 because, by going to her father's house AFTER Pesach
 she retroactively activated the נדר of BEFORE Pesach.

The Gemara on דף ט"ו points out that our Mishnah is only
 discussing מדאורייתא; that only AFTER the תנאי of הלכה
 was fulfilled does the Neder of אסורה בהנאתו, take effect.
 But the Mishnah seems to imply that BEFORE the תנאי of
 הלכה was fulfilled - if she did not yet go to her father's
 house - she is not אסורה בהנאתו - she's not forbidden to
 benefit from him. This is indeed true מדאורייתא.

However, מדרבנן, there is a מחלוקת;
 holds that even BEFORE the תנאי of הלכה was
 fulfilled, she IS

לא אסורה בהנאתו מדרבנן, because
 לא מיזדהר בתנאה

A person is not as cautious about avoiding a condition as
 with the actual נדר. She is therefore forbidden to violate
 the נדר, because we are concerned that she may later
 violate the condition as well, retroactively activating the
 נדר.

However, רב נחמן holds that BEFORE the תנאי of הלכה was
 fulfilled, she is

מותרת בהנאתו even מדרבנן, because
 מיזדהר בתנאה

She will be careful not to go to her father's house until
 Sukkos.

=====

4 שאת נהנית לי עד הפסח
 אם הולכת את לבית אביך עד החג
 If he forbids his wife to benefit from him until Pesach
 with a תנאי, if she goes to her father's home
 anytime until Sukkos;

לאחר הפסח
 בבל יחל

הלכה לפני הפסח
 אסורה בהנאתו

עד הפסח
 If she went AFTER Pesach
 after having benefited from him BEFORE Pesach
 she is in violation of the לאו – because...
 by going to her father's house AFTER Pesach
 she retroactively activated the נדר of BEFORE Pesach.

5 The Mishnah concludes, שאת נהנית לי עד החג אם הולכת את לבית אביך עד הפסח If the נדר forbids her to benefit from him until Sukkos, if she goes to her father's home before Pesach; הלכה לפני הפסח אסורה בהנאתו עד החג ומוותרת לילך אחר הפסח Going before Pesach would activate the נדר, forbidding her to benefit from him until Sukkos, but she is free to go to her father's home after Pesach, because the תנאי was only until Pesach. =====

The Gemara now begins a lengthy discussion about גידולין, the status of the growths of an איסור, that were mentioned in our Mishnah. However, only later on נ"ט does the Gemara directly relate it to our Mishnah.

The Gemara asks; בצל שעקרו בשביעית ונטעו בשמינית ורבו גידוליו על עיקרו An onion that was harvested during שמיטה and therefore has קדושת שביעית, was replanted the next year, and its growth of the 8th year is far greater than the size of the original bulb; גידולי היתר מעלין את האיסור או לא Does the permitted growth nullify the original איסור or not?

6 The Ran explains that the question is actually about the status of the growths themselves. As mentioned in the Mishnah, we're discussing an onion which is אין זרעו כלה, the bulb remains. Therefore, the question is; are the גידולין אסור Because they are an considered an extension of the original, and therefore retain the Halacha of the original איסור - OR גידולין מותר Because they acquire their own, distinct identity However, the two questions are actually interdependent. If the growths are מותר, it is because they are a separate entity, and if so, they have the ability to nullify the איסור. Although we generally follow the ר"ן, we'll just mention that תוספות והרא"ש learn that the גידולין are certainly מותר, and the question is only about ביטול, as the הגמרא לשון indicates, whether the גידולי היתר מעלין את האיסור או לא

5 שאת נהנית לי עד החג אם הולכת את לבית אביך עד הפסח

ומותרת לילך אחר הפסח	הלכה לפני הפסח אסורה בהנאתו עד החג
<i>But she is free to go to her father's home after Pesach, because the תנאי was only until Pesach</i>	<i>Going before Pesach would activate the נדר, forbidding her to benefit from him until Sukkos</i>

The Gemara now begins a lengthy discussion about גידולין, the status of the growths of an איסור

?

בצל שעקרו בשביעית - ונטעו בשמינית ורבו גידוליו על עיקרו

An onion that was harvested during שמיטה and therefore has קדושת שביעית, was replanted the next year and its growth of the 8th year is far greater than the size of the original bulb

גידולי היתר מעלין את האיסור או לא

Does the permitted growth nullify the original איסור or not

6 The Ran explains. . . The question is actually about the status of the growths themselves

An onion which is אין זרעו כלה - and the bulb remains

?

אִידוּלִין מוֹתֵר	אִידוּלִין אִסוּר
<i>Because they acquire their own distinct identity</i>	<i>Because they are an considered an extension of the original</i>

7 The Gemara quotes statements of various אמוראים supporting either side of this question.
 תרומה regarding ר' ינאי
 אתו גידולין ומבטלין עיקר
 ערלה וכלאי הכרם rule regarding ר' יוחנן and ר' יוחנן
 לא אתו גידולין ומבטלין עיקר

Although, the Gemara cites a ruling of ר' יוחנן regarding Terumah;
 ליטרא בצלים שתיקנה זרעה
 מתעשרת לפי כולה
 If after separating one replants onions, he must separate תרומות ומעשרות anew from the entire crop.

7 The Gemara quotes statements of various אמוראים supporting either side of this question.

<p>ר' יוחנן - ר' ינאי rule regarding ערלה וכלאי הכרם לא אתו גידולין ומבטלין עיקר</p>	<p>ר' ינאי rules regarding תרומה אתו גידולין ומבטלין עיקר</p>
---	--

ר' יוחנן
 regarding Terumah;
**ליטרא בצלים שתיקנה זרעה
 מתעשרת לפי כולה**

If after separating תרומות ומעשרות one replants onions, he must separate תרומות ומעשרות anew from the entire crop

8 However, this does not prove אתו גידולין ומבטלין עיקר
 Because
 דילמא לחומרא שאני
 Perhaps only in the case of תרומות ומעשרות does R' Yochanan rule stringently to treat all the onions as טבל based on
 אתו גידולין ומבטלין עיקר
 But לקולא, to be מתיר an Issur such as וכלאי הכרם, and שביעית, R' Yochanan rules
 לא אתו גידולין ומבטלין עיקר

This discussion continues in the next Daf

8 However, this does not prove **אתו גידולין ומבטלין עיקר**

Because
דילמא לחומרא שאני

<p>Perhaps only in the case of תרומות ומעשרות does R' Yochanan rule to treat all the onions as טבל based on אתו גידולין ומבטלין עיקר</p>	<p>But לקולא, to be מתיר an Issur such as ערלה וכלאי הכרם, and שביעית, R' Yochanan rules לא אתו גידולין ומבטלין עיקר</p>
---	---